Vlaams Parlement

***SCHRIFTELIJKE VRAAG***

nr. 654
van **MAURITS VANDE REYDE**
datum: 2 april 2021

---

aan **HILDE CREVITS**
VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN ECONOMIE, INNOVATIE, WERK, SOCIALE ECONOMIE EN LANDBOUW

---

*Gigarant - Stand van zaken*

Gigarant verstrekt waarborgen aan kmo's of grote ondernemingen die behoefte hebben aan kredietwaarborgen boven 1,5 miljoen euro. De waarborg kan oplopen tot 80% van het onderliggende krediet. Zowel investeringskredieten, leasing als werkkapitaalkredieten komen in aanmerking. De maximale looptijd bedraagt acht jaar.

Tevens werd vorig jaar een specifieke COVID-waarborg ingevoerd.

Voor de volgende vragen graag een onderscheid tussen de reguliere waarborgen en de COVID-waarborgen.

1. Kan de minister voor 2020 een overzicht geven van het aantal ingediende waarborgaanvragen?

2. Kan de minister voor 2020 een overzicht geven van het aantal goedgekeurde waarborgaanvragen? Welk waarborgvolume vertegenwoordigen deze goedgekeurde dossiers? Welk investeringsvolume staat hier tegenover?

3. Hoeveel van de goedgekeurde dossiers uit deelvraag 2 leidden finaal effectief tot een waarborgstelling? Graag tevens een overzicht van de aldus toegekende waarborgvolumes die deze dossiers vertegenwoordigen.

4. Welke bedragen vertegenwoordigen de thans goedgekeurde maar nog niet uitgevoerde dossiers?

5. Hoeveel aanvragen zijn momenteel in behandeling in afwachting van een finale beslissing? Hoeveel bedragen het desbetreffende potentieel waarborgvolume en het kredietbedrag waarop de waarborg betrekking heeft?

6. Kan de minister een overzicht geven van de op heden uitstaande waarborgen? Graag per waarborg (eventueel geanonimiseerd) een overzicht van:

   a) het type waarborg: voor een investeringslening of voor een werkkapitaallening;

   b) het tijdstip van de goedkeuring;

   c) de begindatum van de looptijd;

d) de vooropgestelde einddatum van de looptijd;

e) de omvang van de initiële waarborg;

f) de op heden uitstaande waarborgbedragen;

g) het kredietbedrag waarop de waarborg betrekking heeft;

h) de jaarlijkse premie die dient te worden betaald voor de verstrekte waarborg;

i) de aangelegde voorziening voor een mogelijke uitwinning.

7. In ruil voor de Gigarant-waarborg dienen ondernemingen vooraf jaarlijks een premie te betalen.

   Kan de minister een overzicht geven van de gerealiseerde premie-ontvangsten in 2020?

8. Welke tewerkstellingsverbintenis is verbonden aan de thans lopende waarborgdossiers? Graag een overzicht per waarborgdossier.

9. Gigarant legt voor elk dossier voorzieningen aan.

   a) Hoe evalueert de minister op heden de uitstaande waarborgen in termen van de verwachte continuïteit van de respectieve ondernemingen? Dienden reeds uitzonderlijke voorzieningen te worden aangelegd op basis van negatieve indicaties? Zijn er indicaties van financiële moeilijkheden bij bepaalde waarborgnemers? Graag een toelichting van de betrokken bedragen.

   b) Dienden reeds voorzieningen van 100% te worden genomen? Graag een toelichting van de betrokken bedragen.

10. Kan de minister voor 2020 een overzicht geven van:

    a) de premie-ontvangsten;

    b) de eventuele uitwinningen;

    c) de eventuele terugwinningen?

11. Welke evolutie inzake premie-ontvangsten, uit- en terugwinningen verwacht de minister voor 2021 en volgende jaren?

12. Gigarant kan, ondersteunend aan haar waarborgen, ook (co-)investeren door middel van kapitaalparticipaties en/of het verschaffen van leningen.

    a) Kan de minister een overzicht geven van alle investeringen die door Gigarant in dat verband werden gedaan sinds de opstart tot op heden? Graag een jaarlijks overzicht per dossier van:

       - de toegekende waarborg;

       - de investering (bedrag, investeringsvorm);

       - of er eventueel reeds een exit is gebeurd (zo ja, graag toelichting m.b.t. bedrag, eventuele meer- of minwaarde, timing).

b) Kan de minister een overzicht geven van alle opbrengsten die Gigarant heeft ontvangen uit de investeringen (andere ontvangsten dan de waarborgpremies)? Graag een jaarlijks overzicht tot op heden.

c) Dienden reeds bepaalde investeringen te worden afgeschreven? Zo ja, graag een toelichting (timing, bedrag).

d) Kan de minister een overzicht geven van alle huidige investeringen via participatie of lening? Welke totaalbedrag heeft Gigarant tot op heden in dat verband geïnvesteerd?

13. Hoeveel waarborgcapaciteit is heden nog beschikbaar?

**HILDE CREVITS**
VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN ECONOMIE, INNOVATIE, WERK, SOCIALE ECONOMIE EN LANDBOUW

---

**ANTWOORD**
op vraag nr. 654 van 2 april 2021
van **MAURITS VANDE REYDE**

---

1. In 2020 waren er 107 bedrijven die ten gronde geïnformeerd wilden worden over de mogelijkheden van de overheidswaarborgregeling via Gigarant en die een financieringsdossier hebben voorgelegd.

   Aangezien Gigarant veelal in een vroeg stadium van de gesprekken met de bankiers betrokken wordt, is in sommige gevallen het waarborgbedrag nog niet bepaald op het moment dat een dossier wordt ingeleid bij Gigarant. In andere gevallen wordt het initieel gevraagd waarborgbedrag bijgesteld in de loop van de verdere gesprekken en structurering van de kredieten. Het globaal initieel waarborgbedrag van de ingeleide waarborgdossiers is bijgevolg niet representatief. In het kader van de COVID-19 waarborg dienden 50 bedrijven een aanvraag in.

2.

| 2020 | Kredietbedrag | Waarborgbedrag | Aantal verbintenissen | Gem waarborg% |
|---|---|---|---|---|
| Covid | 591.663.056 | 407.663.388 | 21 | 69% |
| Standaard | 224.943.000 | 103.387.500 | 18 | 46% |
| Totaal | **816.606.056** | **511.050.888** | **39** | **63%** |

**Tabel 1: goedgekeurde waarborgaanvragen 2020**

   Naar aanleiding van de Covid waarborgen stijgt het gemiddelde waarborgpercentage. De begunstigde bankiers zoeken veelal een hoger engagement van de overheid. Gigarant tracht in de mate van het mogelijke maximaal engagement bij de bankiers te houden.

   Gigarant kan geen representatief globaal overzicht verschaffen van het achterliggende investeringsvolume, nu het in vele dossiers om een mix van investeringen en werkkapitaal financiering gaat (cf. *infra* vraag 6), dat naar gelang de behoeften van de onderneming opgenomen wordt.

3.

| 2020 | Kredietbedrag | Waarborgbedrag | Aantal verbintenissen | Gem waarborg% |
|---|---|---|---|---|
| Covid | 301.063.056 | 218.981.528 | 14 | 73% |
| Standaard | 97.293.000 | 38.012.500 | 13 | 39% |
| Totaal | **398.356.056** | **256.994.028** | **27** | **65%** |

**Tabel 2: toegekende waarborgen 2020**

4. Eind 2020 waren er 15 goedgekeurde aanvragen nog hangende. Deze vertegenwoordigden een waarborgbedrag van 259 miljoen euro en een financieringsbedrag van 433 miljoen euro.

Eind maart 2021 waren er 10 goedgekeurde aanvragen nog hangende. Deze vertegenwoordigden een waarborgbedrag van 138 miljoen euro en een financieringsbedrag van 224 miljoen euro.

5. Per 31/03/2021 waren er 13 dossiers in de fase van kennismaking. Zoals aangegeven wordt Gigarant veelal in een vroeg stadium van de gesprekken met de bankiers betrokken. In sommige gevallen is het waarborgbedrag nog niet bepaald op het moment dat een dossier wordt ingeleid bij Gigarant. In sommige gevallen is de financieringsbehoefte nog niet helemaal in kaart gebracht.

6. Deze vraag wordt globaal beantwoord. In het kader van de confidentialiteitsclausule kan immers niet per dossier afzonderlijk gerapporteerd worden.

   a-g) Het totaal uitstaand waarborgbedrag per 31/03/2021 bedraagt 595,5 miljoen euro. Dit bedrag vertegenwoordigt 62 dossiers en een financieringsbedrag van 996 miljoen euro.

   Dit waarborgbedrag houdt rekening met
   - de afbouw/opbouw van de onderliggende financiering en bijgevolg de pro rata afbouw/opbouw van de risicopositie van Gigarant;
   - het feit dat in afwachting van realisatie van opschortende voorwaarden bepaalde bedragen nog niet ter beschikking worden gesteld en Gigarant ook nog geen openstaand risico heeft.

   Hieronder wordt een overzicht gegeven van de openstaande waarborgbedragen, opgedeeld volgens de ondertekening datum van de betreffende waarborg.

| begin datum waarborg | Uitstaand waarborgbedrag (in mio euro) | (Initieel) maximaal gewaarborgd | cumul dossiers |
|---|---|---|---|
| 2016 | 12,8 | 18,7 | 5 |
| 2017 | 18,7 | 25,5 | 13 |
| 2018 | 137,9 | 157,0 | 23 |
| 2019 | 25,2 | 31,6 | 32 |
| 2020 | 228,8 | 243,4 | 52 |
| 2021(3m) | 172,1 | 192,6 | 62 |
| | 595,5 | 668,8 | |

   De waarborgbedragen worden niet opgedeeld per type financiering. Eenzelfde dossier kan immers betrekking hebben op een gedeelte investeringskrediet en een gedeelte werkkapitaal financiering. Bij de vooropgestelde groei van bepaalde investeringsprojecten zal ook de behoefte aan werkkapitaalfinanciering stijgen, welke eveneens gewaarborgd kan worden.
   De maximale looptijd van de waarborgen is decretaal bepaald op 8 jaar. Voor de Covid waarborgen is deze beperkt tot 6 jaar. We merken hierbij op dat het niet betalen van de periodieke premie een vroegtijdige beëindigingsgrond is voor de waarborg. Bij een beter dan verwachte evolutie van het bedrijf, kan een waarborg op initiatief van de begunstigde bank vrijgegeven worden vóór haar einddatum.

   h) Standaard bepaalt Gigarant een marktconforme risicopremie in lijn met de risicovergoeding die aangerekend wordt door de bank. Deze premie is periodiek betaalbaar (standaard trimestrieel).

In de context van de tijdelijke Europese Kaderregeling wordt bijkomende flexibiliteit geboden met betrekking tot de aan te rekenen waarborgpremie voor de Covid-waarborgen. Voor het eerste jaar bepaalde Europa een minimale premie van 0,25% voor een KMO en 0,50% voor een grote onderneming.
Gigarant bepaalt voor deze dossiers de waarborgpremie op basis van een vergoeding die geldig zou zijn zonder COVID-19 impact (in lijn met marge van de bank pré-covid). Voor de waarborg wordt de cash te betalen premie voor het eerste jaar verlaagd naar het door Europa vooropgestelde minimum met name naar 0,25% voor een KMO en naar 0,50% voor een grote onderneming. De toegekende vermindering op de premie van het eerste jaar is verschuldigd op de eindvervaldag of bij vroegtijdige beëindiging (vormt een uitgestelde premie).
In 2020 inde Gigarant 4,7 miljoen euro waarborgpremie. De uitgestelde premies in het kader van de Covid waarborgen bedroegen 0,3 miljoen euro.

i) Gigarant legt standaard bij ondertekening van elke waarborg voorzichtigheidshalve voorzieningen aan ten belope van het maximaal uitstaand waarborgbedrag x wanbetalingspercentage op één jaar (zoals jaarlijks geattesteerd door de bank) x de resterende looptijd in jaren.
In uitzonderlijke gevallen zal Gigarant eveneens rekening houden met de zekerheden waarin ze evenredig met haar begunstigde bankier deelt.

Eind 2020 legde Gigarant zo een boekhoudkundige voorziening aan van 78 miljoen euro. Aangezien bij twijfel de meest pessimistische scenario's worden vooropgesteld, bestaat de kans dat deze voorzieningen zullen kunnen worden teruggenomen naarmate de tijd vordert.

7. In 2020 inde Gigarant 4,7 miljoen euro waarborgpremie. De uitgestelde premies in het kader van de Covid waarborgen bedroegen 0,3 miljoen euro. Aangezien de premies per kwartaal vooraf betaalbaar zijn, is de impact van de verhoogde portefeuille in 2020 nog niet volledig vertaald in premie-inlage.

8. Alle bedrijven van per 2020 actieve dossiers waaraan een garantie werd afgeleverd, vertegenwoordigden een totale tewerkstellingsverbintenis in 2020 van 4.962 VTE's in Vlaanderen. Hierover kan om voornoemde redenen (cf. *supra* vraag 6) echter niet op individueel dossierniveau gerapporteerd worden.

9. a. Gigarant legt zoals aangegeven standaard voor elk dossier voorzichtigheidshalve een voorziening aan. Op basis van de huidige stand van zaken is het niet onrealistisch dat deze voorzieningen kunnen teruggenomen worden.

Gigarant treedt op als actieve financier, waarbij enerzijds oog wordt gehouden over de zekerheidspositie en anderzijds maximaal gezocht wordt naar oplossingen wanneer bepaalde vooropgestelde plannen niet gerealiseerd worden. Hierdoor heeft Gigarant ook in het verleden het aantal afgeroepen waarborgen en de uitbetalingen onder deze waarborgen waar mogelijk kunnen beperken.

b. Gigarant heeft drie dossiers waarbij een 100% voorziening werd aangelegd voor een totaalbedrag van 15 miljoen euro. Eén van deze voorzieningen heeft voornamelijk te maken met het door de bank aangeleverde falingspercentage. Het dossier presteert op vandaag beter dan gebudgetteerd waardoor Gigarant meent dat de bank dit falingspercentage positief zal herzien. Een tweede dossier wordt ondanks de achterstand ten opzichte van de initiële financiële plannen ondersteund door de aandeelhouders, waardoor ook hier kan verwacht worden dat de aangelegde voorziening potentieel te conservatief is. Tot slot werd een 100% voorziening aangelegd voor een dossier ten belope van 6,5 miljoen euro. Hier wordt ultiem nog een kapitaalverschaffer gezocht, doch indien deze niet op korte termijn gevonden wordt, zal een faillissement niet afwendbaar zijn.

10. a. In 2020 inde Gigarant 4,7 miljoen euro waarborgpremie.

    b. In 2020 gebeurde 1 betaling in het kader van een afroep van een waarborg. Het openstaande waarborgbedrag (en voorziening) bedroeg 1,75 miljoen euro. Bij afroep van een Gigarant waarborg wordt op basis van de verwachte recuperaties een voorlopig verschuldigd bedrag uitbetaald. In het betrokken dossier werd zo 1,4 miljoen euro betaald. Het saldo (0,35 miljoen euro) blijft behouden als voorziening.

    In 2020 gebeurde ook nog een afroep in 2 andere dossiers. Hierbij wordt echter een 100% recuperatie op basis van de zekerheden verwacht. Er gebeurde dan ook geen uitbetaling in deze dossiers.

    c. Aangezien bij Gigarant gewerkt wordt met een voorlopig verschuldigd bedrag op basis van zekerheden, zijn terugwinningen beperkt. In 2020 waren er geen terugwinningen.

11. Door de belangrijke toename van de portefeuille van Gigarant de voorbije maanden zal de premie inlage uiteraard ook significant stijgen. Bovendien werkt Gigarant in het kader van de Covid-waarborgen enkel in het eerste jaar van de waarborg met een uitgesteld gedeelte van de premie. Hierdoor zullen de kasinkomsten voor deze dossiers na verloop stijgen.
    Door de economische onzekerheid is het bijzonder moeilijk een inschatting te geven over het aantal (netto) uitbetalingen die Gigarant zal dienen te doen.
    We verwijzen hier wel naar het dossier aangehaald in vraag 9b (100% voorziening) hierboven waarbij een uitbetaling in 2021 in het kader van het dossier van 6,5 miljoen euro, niet uit te sluiten is. Hoewel er ook zekerheden gevestigd werden in dit dossier, weerhoudt Gigarant de waarde ervan pro memorie.
    Bij een ander dossier, waarbij op basis van een hypothecaire inschrijving een 50% voorziening werd aangelegd, lijkt een verlies van 4 miljoen euro zich eveneens aan te kondigen.

12. Eind 2015 werd een 0,5 miljoen euro lening ter beschikking gesteld van een bedrijf die een waarborg genoot van 2,2 miljoen euro. In 2018 ging het bedrijf failliet. De lening kon niet gerecupereerd worden. 912.781 euro werd uitbetaald in het kader van de afroep van de waarborg.

    Eind 2016 werd in het kader van een *turnaround* een achtergestelde lening van 1 miljoen euro ter beschikking gesteld, ter ondersteuning van een waarborg van initieel 4,8 miljoen euro (huidig waarborg engagement 2,9 miljoen euro). De onderneming presteert conform de verwachtingen en voldoet aan haar contractuele verplichtingen. De eindvervaldag is maart 2023.

    Eind 2020 stelde Gigarant een overbruggingsfinanciering ad 1 miljoen euro ter beschikking van een bedrijf. Deze werd begin 2021 inclusief interesten terugbetaald.

    Verder werden in het verleden 2 waarborgrisico's omgezet in een directe investering. Een openstaand waarborg van 3,4 miljoen euro werd in 2018 omgezet in een lening (naast het engagement van de initieel begunstigde bankier), aangezien er geen middelen beschikbaar waren voor de toekomstige premiebetaling maar er wel nog onderhandelingen werden gevoerd met een kandidaat-investeerder. Uiteindelijk heeft Gigarant slechts 0,2 miljoen euro gerecupereerd.

    Het tweede waarborgrisico bedroeg initieel 80 miljoen euro. Deze waarborg werd in het kader van een herstructurering in 2014 gereduceerd tot een engagement onder de vorm van leningen voor een totaal van 63,5 miljoen euro:

- 32 miljoen euro senior financiering (euribor + 3,25%) werd medio 2019 volledig terugbetaald. Tussen 2014 en 2019 voldeed het bedrijf aan haar interest-betalingen.
- 16,5 miljoen euro achtergestelde leningen + gekapitaliseerde interesten (5 miljoen euro) werd grotendeels terugbetaald. Een saldo van 6 miljoen euro werd medio 2019 geconverteerd in kapitaal.
- 15 miljoen euro ultiem achtergestelde lening welke inclusief de gekapitaliseerde interesten (8 miljoen euro) medio 2019 werd geconverteerd in kapitaal.

Er wordt verwacht dat een meerwaarde zal gerealiseerd worden op deze historisch aangegane engagementen.

13. Naar aanleiding van de Covid crisis werd het waarborgbudget verhoogd van 1,5 miljard euro tot 3 miljard euro.

    Zoals hierboven aangegeven bedraagt het initieel maximaal gewaarborgd engagement van de op vandaag openstaande waarborgen 668,8 miljoen euro. Dit bedrag bevat niet de getekende waarborg van 62,5 miljoen euro waar nog opschortende voorwaarden dienen ingevuld te worden.

    Eind maart 2021 waren er 10 goedgekeurde aanvragen nog hangende in afwachting van ondertekening. Deze vertegenwoordigden een waarborgbedrag van 138 miljoen euro en een financieringsbedrag van 224 miljoen euro.

    Op basis van deze gegevens is er nog meer dan 2 miljard waarborgbudget beschikbaar.